

Aan het College van B&W Horst aan de Maas
Postbus 6005
5960 AA Horst

Datum: 6 maart 2023

Onderwerp: bezwaarschrift betreffende verleende omgevingsvergunning realisatie logiesgebouw voor huisvesting van arbeidsmigranten, locatie Venloseweg 110, d.d. 24-1-'23

Uw kenmerk: 2023-36692.

Geachte College van B&W,

De Werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten Horst aan de Maas tekent bezwaar aan tegen uw besluit een omgevingsvergunning te verlenen voor de realisatie van een logiesverblijf voor arbeidsmigranten op het adres Venloseweg 110.

Met deze brief willen wij onze bezwaren nader toelichten.

1. Het onderzoek naar de stikstofdepositie, zoals noodzakelijk is na de uitspraak van de Raad van State op dit punt, lijkt gebrekkig. Slechts de inzet van een bouwkraan (10 dagen) wordt meegenomen. Ook wordt niet aangegeven hoe deze depositie gecompenseerd wordt.
2. Het plan is in strijd met het in 2014 vastgestelde bestemmingsplan "Camping Venloseweg 110" met daarin opgenomen een recreatieve bestemming. Binnen deze vergunning valt ook een gerealiseerde recreatieve groepsaccommodatie met overnachtingsmogelijkheden. Door de huidige eigenaar is het gebouw echter uitsluitend gebruikt voor huisvesting van arbeidsmigranten. En die huisvesting wordt tot op heden feitelijk illegaal voortgezet.
3. In haar vergunningverlening verwijst uw college naar het beleid van de gemeente Horst aan de Maas (Beleid Arbeidsmigranten 2019). In dat beleid wordt o.a. verwezen naar de provinciale verordening, die in principe mogelijkheden biedt om recreatieterreinen voor een periode van 10 jaar te gebruiken voor de (al aanwezige) huisvesting van arbeidsmigranten, maar nieuwe huisvestingsmogelijkheden op bestaande recreatieterreinen worden niet toegestaan. In uw beleidsplan 2019 stelt u dat geldend beleid wordt aangehouden en geen nieuwe huisvestingsmogelijkheden, noch uitbreiding van huisvesting wordt toegestaan. Het verlenen van de vergunning in kwestie is in strijd met dit beleid.
4. In de vergunningverlening wordt niet ingegaan op het Paraplubestemmingsplan huisvesting internationale werknemers 2021. Omdat wél verwezen wordt naar het bestemmingsplan "Camping Venloseweg 110" mag veronderstelt worden dat het college haar vergunning mede baseert op de voorganger van het Paraplubestemmingsplan uit 2021. Daarin staat uitdrukkelijk vermeld dat huisvesting van arbeidsmigranten in het buitengebied onder condities mogelijk is, indien 75% van de gehuisveste arbeidsmigranten werkzaam zijn binnen de grenzen van Horst aan de Maas. In de nu verleende vergunning is daarover niets terug te vinden. Ook is niet duidelijk op welke wijze uw college denkt dit uitgangspunt te handhaven. Praktisch gezien kan geconstateerd worden dat gehuisveste arbeidsmigranten niet geregistreerd worden in de BRP en dat al helemaal niet geregistreerd wordt wáár de betreffende arbeidsmigranten werkzaam zijn. Dat is des te meer van belang nu de initiatiefnemer binnen Horst aan de Maas geen bedrijf heeft waar de arbeidsmigranten te werk gesteld kunnen worden, noch duidelijk heeft gemaakt waar de arbeidsmigranten te werk gesteld (gaan) worden.

Indien door uw college wél is uitgegaan van het meest recente Paraplubestemmingsplan, dan kan er op gewezen worden dat een in het Paraplubestemmingsplan voorgeschreven accountantsverklaring (die nodig is om de seizoensbehoefte aan arbeidsmigranten te onderbouwen) niet aangetroffen is bij de stukken. Overigens kan gesteld worden dat – mede omdat er sprake is van een zeer gebrekkige registratie van arbeidsmigranten – nauwelijks zicht is op de werkelijke behoefte aan arbeidsmigranten, terwijl er grote vraagtekens te plaatsen zijn bij de stelling dat het aantrekken van arbeidsmigranten in het algemeen noodzakelijk zou zijn. Er staan nog steeds vele Nederlanders aan de kant, die graag aan de slag zouden willen. Steeds duidelijker wordt dat de belangrijkste motivatie om arbeidsmigranten te werven ligt in het feit dat daarmee de arbeidskosten aanzienlijk gedrukt kunnen worden. Steeds duidelijker wordt ook dat het huisvesten van arbeidsmigranten op zichzelf een verdienmodel is. In het actuele Paraplubestemmingsplan wordt gesteld dat een vergunning voor maximaal 10 jaar verleend kan worden. In de onderhavige vergunning wordt echter uitgegaan van een onbeperkte termijn. Daarmee voldoet de vergunning niet aan bedoeld Paraplubestemmingsplan.

5. Zoals bekend zijn en/of worden in het gebied rondom de Venloseweg/Horsterweg al zo'n 3000 arbeidsmigranten gehuisvest, een cumulatie die de leefbaarheidsbalans voor de omwonenden in dit gebied ernstig verstoord. In gesprekken met vertegenwoordigers van uw college wordt dat ook erkend. En tijdens een informatieavond – georganiseerd door de Dorpsraad van Grubbenvorst op woensdag 16 september 2020 – heeft wethouder Beurskens erkend dat er onbedoeld gebieden zijn ontstaan waar de huisvesting van arbeidsmigranten onaanvaardbaar is gecumuleerd. "Het is een beleidskeuze met onverwachte effecten die wij niet hebben beoogd". In dezelfde bespreking heeft wethouder Bouten aangegeven dat door de gemeente onderzocht wordt hoe de clustering (cumulatie) tegen gegaan kan worden, door de arbeidsmigranten beter te spreiden. Vraag is of dat onderzoek daadwerkelijk heeft plaats gevonden. In ieder geval heeft het geen effect gehad, want de clustering (cumulatie) in het gebied blijft doorgaan en uw college blijft gewoon meewerken aan elke aanvraag die ingediend wordt voor huisvesting van arbeidsmigranten in dit gebied. Kennelijk weerhoudt de eerdere erkenning van het probleem u er niet van de toename van huisvesting van arbeidsmigranten in dit gebied toe te staan. Daarmee komt de geloofwaardigheid van het college ernstig onder druk te staan.
6. In deze vergunningprocedure is niet voldaan aan de richtlijnen voor een omgevingsgesprek, de Horster equivalent van de omgevingsdialoog zoals die opgenomen is in de nog vast te stellen omgevingswet. Volgens uw college zou er sprake zijn geweest van een dialoog tussen initiatiefnemer en omwonenden. Het verslag van deze 'dialoog' ontbreekt echter en instemming met de uitkomsten van de dialoog – of aanvullingen op een eventuele rapportage van die dialoog – is ook niet aangetroffen. In de "Richtlijnen omgevingsgesprek Horst aan de Maas" (met name in het verslagformat – maar óók in de richtlijnen zélf) staat nadrukkelijk dat onder het verslag de handtekening voor akkoord moet staan van de deelnemers aan het gesprek. Die handtekening is volgens de gemeente een vereiste om verder te kunnen werken aan de afhandeling van de vergunningaanvraag. Daar is nu kennelijk niets mee gedaan. Aan de gestelde vereiste is dus niet voldaan. De gemeente heeft derhalve niet afgewogen of er wellicht op onderdelen draagvlak is voor de plannen. De richtlijn schrijft dat voor, maar in de onderbouwing van de vergunningverlening is daarvan niets terug te vinden. De werkgroep heeft in meerdere overleggen met de gemeente gesproken over de hiervoor bedoelde richtlijnen. En één van de belangrijkste punten daarbij was hoe de invloed van de buurt en andere belanghebbenden op een gelijkwaardige manier – in balans – tot zijn recht zou kunnen komen. In dat kader is het van belang de reactie van de werkgroep op de richtlijnen Omgevingsgesprek Horst aan de Maas en het verslag van het overleg d.d. 20 januari

2021 daarover met wethouder Bouten in herinnering te brengen. De Werkgroep heeft er toen bij de wethouder op aangedrongen dat in de richtlijnen een procesbeschrijving opgenomen wordt over hoe een gesprek plaats zou moeten vinden. Daarbij puttend uit een eerdere omgevingsdia-log die door alle betrokkenen als voorbeeld van een goede dialoog beschouwd kan worden. In reactie daarop stelde wethouder Bouten het eens te zijn met onze stellingname en daar nader participatiebeleid voor te ontwikkelen. En verder stelde wethouder Bouten dat de gemeente er op toe zou zien dat de dialoog gelijkwaardig zou verlopen. Daar is in dit geval zeker geen sprake van geweest!

Een ander punt betreft het uitnodigen van alle belanghebbenden, óók als die niet meteen in de buurt wonen van – in dit geval – Venloseweg 110. Maar de werkgroep – als uitdrukkelijk belanghebbende – is niet uitgenodigd door de initiatiefnemer/vergunningaanvrager. In een gemeenteraadsvergadering heeft wethouder Bouten er nog eens uitdrukkelijk op gewezen dat het belangrijk is dat verderaf wonenden of belangengroepen ook betrokken dienen te worden bij de dialoog. Ook op dat punt is verder ingegaan in ons overleg met de wethouder. Ook speelt dat in de overleggen van de werkgroep met wethouder Bouten afgesproken is dat de belanghebbenden zodanig - voorafgaande aan de dialoog - geïnformeerd worden door de gemeente, dat ze – wat de informatiepositie betreft – gelijkwaardig de dialoog in kunnen gaan. Het gaat dan om zaken als de vooraf door de gemeente vastgestelde “impactanalyse”, de DSO en de zogenaamde informatiekaart. Die informatie is niet beschikbaar gesteld. Tot slot – met betrekking tot het omgevingsgesprek – willen wij uw college er op wijzen dat er na het vaststellen van de richtlijnen enkele keren een procedure gevolgd is en we zien steeds weer dat die heel moeizaam gevolgd worden en dat de gemeente de juiste handwijze nauwelijks bewaakt. De werkgroep betreurt dat ten zeerste, te meer omdat de gesprekken met de wethouder op zich prima verliepen. Met de toepassing in de praktijk zoals in het geval van Venloseweg 110 geeft dat een flinke knauw in het vertrouwen dat burgers hebben in het beleid van de gemeentelijke overheid.

7. Het welzijn van arbeidsmigranten wordt in onvoldoende mate gewaarborgd. Uitdrukkelijk wordt vergunning verleend voor een “logiesverblijf”, met als gevolg dat andere – minder hoge – eisen gesteld worden aan duurzaamheid, veiligheid en gezondheid wat betreft de huisvesting. Het simpele gegeven dat het om “short stay” zou gaan biedt daarvoor te weinig reden, omdat dat begrip steeds meer uitgerekt wordt, terwijl er nauwelijks handhaving mogelijk is op de duur van verblijf van een arbeidsmigrant in dit logiesverblijf. En áls er al voldaan zou worden aan het daadwerkelijk beëindigen van het verblijf van de arbeidsmigrant, dan wordt (mogelijk) in strijd gehandeld met de aanbevelingen van de Commissie Roemer, waarin gesteld wordt dat er nauwelijks bescherming bestaat van de arbeidsmigrant als het gaat om bestendige huisvesting.
8. Vraagtekens kunnen ook geplaatst worden bij het deels onder de grond realiseren van verblijfruimte. Als je de benedenverdieping meetelt is er sprake van een hoogte van het gebouw van 11.234 meter en in tegenstelling tot de aanvraag gaat het om vier woonlagen i.p.v. de gestelde drie. Ernstiger nog achten wij het dat arbeidsmigranten deels onder de grond gehuisvest worden, een inhumane situatie.
9. Voorgescreven wordt (in het Paraplubestemmingsplan) dat zowel inpandig als uitpandig sprake moet zijn van recreatieve voorzieningen. Daaraan wordt – uitgaande van de aangeleverde stukken – niet voldaan. Het belang van zulke voorzieningen – buiten het feit dat zulks voorgeschreven is - zou inmiddels ook voor uw college – uitgaande van de ervaringen bij een huisvestingslocatie een stukje verderop van Venloseweg 110 gelegen – duidelijk moeten zijn.

Gezien de hiervoor weergegeven bezwaren zijn wij van mening dat de omgevingsvergunning niet voldoet en daarom niet verstrekt zou mogen worden en derhalve verzoeken wij u de vergunning in te trekken. Verder dringen wij er bij u op aan te stoppen met het verlenen van vergunningen die er toe leiden dat de instroom van arbeidsmigranten ongereguleerd doorgang vindt.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Paul', with a stylized flourish underneath.

Paul Geurts

(namens de Werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten Horst aan de Maas)